

LECTURA CONCERTADA DE *NI AMB ARA PROU*

La publicació recent de *Ni amb ara prou* de Víctor Sunyol per les 'edicions dels dies' ens permet ara de reflexionar amb un ancoratge ferm sobre un poema del present ardent i sobre l'escriptura dels anys a venir: una escriptura que reneix de les seves pròpies cendres i que voleia deixant en l'aire un polsim estrany que anirà cobrint fragments de realitat, trossos, pedaços, *cut ups*, conglomerats sensitius del món present i real. Les cendres, en aquesta operació de Víctor Sunyol, són els fragments d'un llenguatge anterior que precedeix aquesta escriptura d'ara i que li dóna el nom: fragments clàssics que suren i s'encadenen en el moviment, en el fluir del text present, el retorn periòdic, però escapçat, d'allò que ja ha quedat incorporat a la llengua i que pot ser utilitzat com a matèria de joc. Per això, també, el retorn camuflat d'un sonet, de Lull, de la música, darrera de cada mot de Sunyol, sobretot a la primera part, la part més metatextual, per dir-ho així, del seu poema. No es tracta, però, de simples citacions, ni de recreacions de formes reals; sinó que més aviat Víctor Sunyol se sent temptat per l'encadenament accidentat de fragments reals amb elements culturals que encara cremen a l'horitzó de la literatura actual.

Utilitzo una metàfora del foc per a un poema que en conté ben poques, de metàfores. Ben pocs *coms*, tal com preconitzaven fa uns anys els teòrics de *Tel Quel*, ara rebatejat *L'Infini*. També això, aquest *parti pris*, és ja un berrall de tradició que Víctor Sunyol incorpora a la seva poètica sense necessitat de més explicacions. Sunyol ha nascut ja en una època en la qual aquests usatges eren corrents.

Hi ha també, la qüestió de l'absència. Allò que Sunyol expressa, en converses informals, com a «suïcidi». En un sentit afigurat, és clar, en una retòrica que és per això mateix entretallada d'espais en blanc, de superposicions i de transparències que deixen veure, o fan visible, dins de la continuïtat d'aquesta escriptura, la figura de l'absència, dels marges. Les llargues platges de silenci que el poema incorpora al seu dir, els marges cada cop més presents, més influents, eixamplant-se fins a ocupar la totalitat del vers –cap a la

fi de la segona part— o comprimint-se entre dos fragments d'enunciats distints que es troben costat per costat, són l'emblema d'aquesta escriptura «irremeiablement abocada —com afirma Sunyol— al suïcidi».

Expressat per inducció, arribem a un altre resultat: L'escriptura, bo i teixint un seguit d'idees i de conceptes a partir de la matèria dels mots, es fixa, s'immobilitza en un poema, occint d'aquest fet tots els altres poemes potencials. Ara el text és a punt per al ritual de la lectura, de la repetició del mateix que la mirada del lector suscita: donar-se sempre igual, i per això exhaurir-se en la impossibilitat d'esdevenir un altre text, de conèixer cap transformació, d'esdevenir finalment el Text per excel·lència.

L'escriptura de Sunyol participa així d'una interrogació sobre la possibilitat d'existir que caracteritza tota l'escriptura moderna. Ho fa palès, també, l'ús de la «Literatura», en forma fins i tot de citacions inconfessades però visibles. Ara la qüestió consistiria, també, com se sol fer als nostres dies, i així ho vol la moda, a interrogar-nos si no ens trobem amb una pervivència de la «modernitat». És a dir, de tot allò que Baudelaire observà darrera els passatges, les galeries, les barricades i les multituds de París, en una mena de badoqueria sense fi per la ciutat, per la vida, per la literatura. Una badoqueria sense predicats —tampoc la poesia de Sunyol no conté predicats—, una badoqueria que es justifica en el plaer de badar i de contar aquest plaer a petites dosis, en curts fragments deslligats de qualsevol projecte preliminar. Per això, també, l'enllaç paradoxal de l'escriptura de Víctor Sunyol amb aquesta tradició vuitcentista que Baudelaire va renovellar. És clar que això no aflora a la superfície. *Ni amb ara prou* participa d'una tradició, però ho fa a l'inrevés: no intenta d'imitar-ne els efectes, el so, el dring, com dirien aquells crítics sensualistes, o les imatges d'una escriptura clarament del passat, de la modernitat, sinó que retroba ulteriorment, un cop emès, fixat, immobilitzat el poema, molts dels postulats que havien nascut sota la ploma de Baudelaire i que projectaven la seva escriptura en un àmbit de llibertat poètica que abasta fins molt més enllà de la crosta dels mots i de les imatges.

Una última concertació amb el nostre passat: les tres parts, d'extensió desigual, del llibre de Víctor Sunyol recorden també els

principis d'exposició de la retòrica clàssica de Quintil·lià. La primera part serveix a l'autor per a «mostrar-hi» les armes, hi explica el funcionament i ens introdueix en la seva mecànica. Segueix, acabat, una forma de narració, una forma discontinua de narració que es va introduint, com ja he avançat, en els marges en blanc del silenci. Tota narració implica un referent, però aquí és un referent que es va disgregant a mesura que el text avança vers un silenci absolut que és la imatge de la mort, la repetició del mateix, o aquella serp que es mossega la cua. Finalment, igual que a les grans simfonies del romanticisme, s'hi esdevé una forma de «resurrecció», una resurrecció en condicional, en aquest joc immemorial que, sota formes noves, traeix la poètica de Víctor Sunyol.

JOAQUIM SALA-SANAHUJA